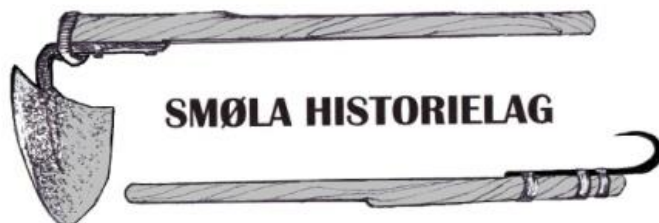

Nytt fra

Nr 1/2022

16. årgang

Årsmøte Smøla historielag

Årets årsmøte blir i år arrangert på Eco Camp
– (tidligere Innsmøla skole)

09. mars 2022 kl. 18.00

Program:

Årsmeldinger

Regnskap

Valg – se siste side

Kontingent

Årsplan

Kaffe med noe å bite i.

Etter årsmøtet vil Marcus Svenning, museums-pedagog ved Kystmuseet på Hitra fortelle om muset og sitt arbeid *der*.

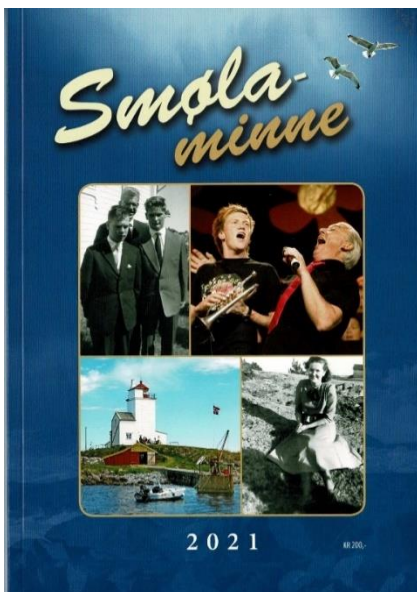
Alle medlemmer er hjertelig velkomne.

Medlemskontingent

I disse dager sendes krav på årets medlemskontingent kr. 300 – sjekk mailen, dersom du har oppgitt mailadresse.

Kassereren ber om at ingen betaler i februar, før faktura kommer. Så slipper hun dobbeltbetaling som av og til har skjedd.

Smølaminne 2021

Smølaminne 2021 har blitt godt mottatt. Ungdomsskoleelevene fikk lov til å gå på dørene og selge heftene. Dette ga godt salg. I fjor måtte de på grunn av koronasituasjonen selge digitalt, noe som medførte mindre salg.

Redaksjonen ved Svein Rangnes, Magne Gjernes, Elisabeth Sørli og Merete Hofstad mottar gjerne tips om stoff til nye artikler.

Nytt fra Lokalhistorisk arkiv

Arkivet mottar jevnlig materiale etter private, lag, foreninger og virksomheter. På Smøla har det blant annet vært et rikt foreningsliv og fortsatt er det nok mye som ligger på loft og i kjellere. Vi håper bare ikke det blir kastet, men at man ser verdien i å ta vare på dette.

Vi sorterer, registrerer og setter i arkivgodkjente bokser.

Vi og spesielt Sjoukje Jongejan jobber med klipparkivet vårt. Her samler vi alt av smølastoff i aviser, blad osv. som vi får tak i. Klippene blir sortert i emner.

Siste året fikk vi montert automatisk avfukter i selve arkivrommet, og vi trenger ikke lenger å måtte passe på å tømme avfuktere – om sommeren opptil flere ganger i uka. Til våren får vi igjen besøk fra fylkesarkivet og vi gleder oss til å vise de samlingen og oppbevaringsforholdene. De er en støttespiller i arbeidet med bevaringen.

Vårmøte

Tid: 28. mars kl. 18.00

Sted: Smøla bibliotek

Foredrag ved Leo Oterhals

Hurtigruta Irmas forlis ved Hestskjæret fyr

Under forutsetning av at samfunnet fortsatt er åpent, arrangerer vi møte med Leo Oterhals i Smøla bibliotek.

Han vil forteller om tragedien med hurtigruteskipet Irma som ved en misforståelse ble skutt i senk ved Hestskjæret fyr av to norske torpedobåter i 1945. 61 mennesker omkom.

Hurtigruteskipet «Irma» ble torpedert av to norske torpedobåter 13. februar 1944.

«Denne kransen er til minne om dem som omkom da hurtigruteskipet «Irma» den 13. februar 1944, ble senket av norske motortorpedobåter. Jeg hedrer deres minne». Med disse ordene la Mariel Wold Michelsen fra Kristiansund en krans på havet klokken 21.05 søndag 13. februar 1994 på samme sted på Hestskjæret, hvor den forferdelige tragedien utspilte seg 50 år tidligere. – Jeg har hatt vanskelig for å snakke om det som skjedde på Hestskjæret under krigen. Tårnene har fulgt meg i alle år. Nå synes jeg at ringen er sluttet, sier jeg få minutter til å hedre alle dem som omkom, sa fru Michelsen til Tidens Krav i fjor. Hun var eneste kvinnelige passasjer som på en markant måte overlevde torpederingen, der 61 mennesker omkom. Hva som skjedde nær hun ikke. Hun var ute på en tur sammen med fru Oterhals og

huset «Henry» sank. Ekstra tragisk var at to norske motortorpedobåter da tok angrepet. Hvem visste hva? Bare 39 mennesker overlevde tragedien den spesielle søndagen. Svært lite ble skrevet om saken de første årene etter krigen. Og de som berste den prøvde enten å tilkalle eller bortforklare de faktiske krigsgeringer. Hestskjæret var svært klart hele tiden. Det springende punktet er om den norske skipperen, som tok avgjørelsen om angrepet, visste at det var hurtigruta lastet med og at mange mennesker ville drukne. Nepp?

Mange uheldige påstander har vært fremme, men det var først i 1978 at historien ble

fulgt opp med i engasjert Hans Olaf Berge til å granske skipsløper og andre dokumenter. Ingen av dem som deltok på MTB-ene lynte monnen før kikk Hans Toska, bosatt i Kvernøybyen i Kristiansund, lot seg interjere i TK i 1991. Ingen visste at det var hurtigruta for lang tid etter, på den tiden. Under krigen, da alt ble hemmeligholdt, var det tydelig at etterforskningen og de militære rapporter speikete på alle vesentlige punkter. Hjerterkjærende Beretningen om «Irma» ble offentliggjort i alle norske aviser den gang. Og skildringene fra overlevende var svært dramatiske som hjerterkjærende. Mange av de overlevende hadde ligget i sjøen i lang tid, da de ble plukket opp. Flere av dem bond på hurtigruta ders av da skipet gikk ned. Et par livbåter ble løst. Mange av dem som ble reddet var svært forkrampet, enkelte på grunn av kulde. I tillegg var mange skadet. De ble

**Hurtigruta
torpedert
ved Averøy**

Faksimile fra Tidens Krav 28.04.1995

Styret og historielaget mistet et engasjert medlem da **Per Ellevsøy** døde januar 2022. Vi lyser fred over Pers minne.

Valg av nye styremedlemmer for 2 år, varamedlemmer for 1 år:
Vi håper du sier ja dersom du blir spurt!

Navnene i kursiv er på valg:

Leder	Guri Otnes-Strand	974 15 291	<i>guri.otnes@gmail.com.</i>
Nestleder	Karle Gjernes	958 26 251	<i>karlegje@online.no</i>
Kasserer	Elisabeth Sørli	992 60 318	<i>esoerli@online.no</i>
Sekretær	<i>Inger Anne Rangnes</i>	906 98 116	<i>irangnes@online.no</i>
Medlem	<i>Ny</i>		
Vara	<i>Jan Lervik</i>	911 56 119	<i>janb.ler@live.no</i>
Vara	<i>Kjell Gundersen</i>	992 36 843	<i>KGunna-g@online.no</i>
Vara	<i>Peggy Kruse</i>		

Revisor: Svein Ivar Iversen

Vara: *Svein Rangnes*

Redaksjonen for Smølaminne:

Magne Gjernes	913 11 165	<i>maggjer@online.no</i>
Elisabeth Sørli	992 60 318	<i>esoerli@online.no</i>
Svein Rangnes	482 42 777	<i>srangnes@online.no</i>
Merete Hofstad	414 15 676	<i>Hofstad.merete1@gmail.com</i>

Lokalhistorisk arkiv for Smøla:

Leder	Inger Anne Rangnes	906 98116	<i>irangnes@online.no</i>
Sekretær	Judy Rangnes	957 01 08	<i>judyrangnes63@hotmail.com</i>
Medlem	Jarl Kåre Rangnes	928 44398	<i>jarl.rangnes@yahoo.com</i>
Smøla Museum	Rannei Botten	95918 466	

Valgnemnd:

Leder	Halstein Spjelkavik	984 18 728
Medlem	Else Jorunn Lillenes	903 65 162
Medlem	Lars Rosvoll	926 22 283

Hjemmeside: <http://smolahistorielag.org/>